

Elhunyt dr. Pórszász János

Pécsről kaptuk a hírt, hogy dr. Pórszász János, a Szegedi Orvostudományi Egyetem egykori docense, a Pécsi Orvostudományi Egyetem professzora türelemmel viselt, hosszú betegség után elhunyt. 1949-ben végezte el az orvosegyetemet Budapesten. Öt évig volt a Budapesti Egyetem Gyógyszertani Intézetének tanársegéde, majd a Szegedi Orvostudományi Egyetem adjunktusa, később docense lett, 1970-ben pedig kinevezték a Pécsi Orvostudományi Egyetem Gyógyszertani Intézetének vezetőjévé, tanszékvezető egyetemi tanárrá.

Vonzalma már egyetemi tanulmányai idején megmutatkozott. A Spiractint és a Mydetont ő dolgozta ki, az utóbbi időben a vérnyomáscsökkentő gyógyszerekkel kísérletezett. 1956-ban kandidátus, 1968-ban pedig az orvostudományok doktora címet, tudományos fokozatot érte el.

Szegedi évei tudományos tevékenysége mellett a Szegedi Fotóklub életében is kitörőhöz nem érő nyomot hagyott. Neves fotósa, nagyszerű művésze volt városunknak, képeivel kiállításokon rendszeresen találkozott Szeged közönsége.

A gyógyszerkutatás iránti

Bányász-siker

A tatabányai szénmedencében példátlan teljesítményt értek el a bányászfiatalok; egy új típusú bányagéppel nem egészen kilenc hónap alatt ezeregyszáz méter hosszú vágatot hajtottak ki. A kimagasló teljesítmény Petrohai Miklós ifjúsági bányászbrigádjának és a gépet kiszolgáló más külszíni üzemek KISZ-fiatlajának az érdeme. Dicséretes munkájukat a vállalat vezetői elismerésüket fejezték ki.

A szép bányászsikernek az volt az előzménye, hogy a vállalat új típusú vágathajtó gépet vásárolt az NSZK-ból. A gép prototípus, egyetlen az országban, s kipróbálása nagyon fontos szakmai feladat volt. A XI/A akna KISZ-szervezetének kezdeményezésére Petrohai Miklós ifjúsági brigádja védnökséget vállalt az új, korszerű berendezés felett. Csatlakoztak hozzájuk a külüzemek fiataljai is, akiknek nagy szerepük volt a nagy teljesítményű gép zavartalan kiszállításában.

A példamutató védnökségvállalással sikerült a helyi viszonyok között példátlanul nagy 1100 méter hosszú, 3,5 méter átmérőjű vágatot elkészíteni. (MTI)

Tékozlás és takarékoság (4.)

Megyünk a víz alá

Pontosabban már ott is vagyunk, hiszen a világ kőolajtermelésének 18 százaléka ma a víz alá, az úgynevezett kontinentális talapról kerül ki, s gyors ütemben bővül a tenger alóli fémbányászat is. Az alapanyag- és energiahordozó-kitermelés világszerte egyre nagyobb költségekkel jár. A KGST-országok 1971-ben elfogadott Komplex Programja ilyen okokból helyezte előtérbe a közös létesítményeket, közülük elsősorban a nyersanyagkitermelő egységeket. Az összefogás nem pusztán szükségszerűség, forrása a gazdaságosságának is. A nagy kapacitásúak — ahogy a feldolgozóiparban a nagy sorozatok — erőteljesen mérséklék az egységnyi termékre jutó költségeket.

szan a vízminőség védelmére. S ez megint olyan kiadás, mely sokszorosan megtérül, azaz: takarékoság.

Hulladékból tápanyag

A levessel példálózunk. Folytassuk a hússal, azaz a vágóhídi csonttal, s emberi fogyasztásra alkalmatlan húshulladékkal, melyet évszámra elégettek, szemétként löktek. Ma az országban már három üzem működik, amelyek az ásványi sókban, fehérjékben gazdag hulladékot a takarmánytápok anyagául dolgozzák fel. Ime: lehet értéket csinálni a lát-szatra értéktelenből.

Egy további példa, de most az érem ellenkező oldaláról, bizonyítva, mennyire bonyolult dolog az igazi takarékoság. A könnyűszerkezetes épület egy négyzetméterre átlagosan kétszer annyiba kerül, mint a hagyományos. Viszont összehasonlíthatatlanul gyorsabban készül el. Így azután megtörtént, hogy a könnyűszerkezetes hűtőház működése kezdetét követő egy évben belül visszafizette a befektetést.

Az örökség súlya

Számítások szerint a szocialista országokban egységnyi nemzeti jövedelem előállításához 70—80 százalékkal több energiahordozót vesznek igénybe, mint a legfejlettebb tőkés országokban. Ne szisszenjünk fel! Ez elsősorban az örökség — a

gazdasági szerkezet — következménye. E teher súlyán úgy lehet csökkenteni — azaz példánkban maradvá, mérsékelni az energiahordozó-felhasználást —, ha fokozatosan korszerűsödik a gazdasági szerkezet, elsősorban azok az ágazatok fejlődnek, melyek a leghatékonyabban formálják termékké az anyagot, energiát, élőmunkát.

Igen ám, de ez a törekvés nem rekedhet meg a népgazdaság felső régióiban. A vállalatnak — szövetkezetnek — ugyancsak keresnie kell a hatékonyabb — takarékosabb — módszereket. Esetleg úgy, hogy fizet érte! Ha úgy hozza a dolgok sora, kemény devizával.

Csak egy csap

Például esetleg egy csapért is érdemes megtenni ezt. A szerelvénygyár, mely megvásárolta az ipari gömbcsap licencét, e húzással egyharmadára csökkentette a termék anyagigényét. Új áruja a legkülönbözőbb ipari vezetékbe beépítve, nyolcvan százalékkal mérsékli az áramlási veszteségeket, élettartama pedig megegyezik a csővezetékével.

Lehetőségeink jóval nagyobbak, mint amennyivel élünk. Igényeink viszont sűrűn lehetőségeinktől válnak el. Amiben része van az ösztönzési rendszer egyenetlenségeinek, az érdekelttség alacsony fokának. De nemcsak ezeknek. Hanem tudatunk, a közösségi tudat lassú — a kellenél lassúbb — fejlődésének is. Annak, hogy nem tartjuk a magunknak azt, ami a miénk. S főként nem úgy bánunk vele.

Mészáros Ottó

(Következik)

A szomszéd rétje.)

Kóruskoncert

A Csongrád megyei és szegedi énekkarok VI. országos minősítő hangversenyt vasárnap tartották Szegeden, a Bartók Béla művelődési központ nagytérmében. A hét énekkarból három szegedi, egy szentesi és egy makói kórus általános kategóriában kért minősítést, a szegedi Bartók Béla kamarakórus pedig kamarakórus kategóriában. A versenyen bemutatkozott a zánkányszéki Mikszáth Kálmán művelődési ház parasztkórusa is.

munkáskórusa is igen jól szerepelt, diplomás aranykoszorús fokozatot ért el (karnagyok: Erdős Fagler Erika és Erdős János). Aranykoszorú fokozattal díjazták a Délmagyarországi Áramszolgáltató Vállalat Erkel Ferenc kórusát (vezényelt Joó Ete).

A kamarakórus kategóriában a szegedi Bartók Béla kamarakórus (karnagyok: Rozgonyi Éva) a fesztiválkórus címet szerezte meg.

A zsűriben helyet foglalt Fasang Árpád, a budapesti Bartók Béla zeneművészeti szakközépiskola nyugalmazott igazgatója mint zsűrielnök, valamint Sapson Ferenc, az MRT énekkarának vezetője és Pásztai Miklós, a Magyar Állami Népi Együttes énekkarának vezetője. A produkciók értékelésekor a zsűri nem fukarkodott a dicséző szavakkal, mint mondták, a verseny magas színvonalára jellemző, hogy a csupán bemutatkozó szándékkal jelentkező zánkányszéki parasztkórus is bátran kérhetett volna minősítést.

Az általános kategóriában a Szakszervezetek Szegedi Általános Munkáskórusa bizonyult a legjobbnak (vezényelt dr. Mihálka György és Joó Ete), diplomás fesztiválkórus fokozatot nyertek. A szegedi MÁV „Hazánk”

Az Ifjú Gárdaszemle eredményei

Vasárnap befejeződött az Ásotthalmon megrendezett megyei Ifjú Gárdaszemle. Az ásotthalmi Erdészeti Szakmunkásképző Iskola rendezésében rendezett versenyek után szombaton a délutáni strandolással töltötték a résztvevők, majd este bált rendeztek.

Másnap, vasárnap folytatódott a szemle, amely a fiatalok jó felkészültségéről, tudásáról, akaraterejéről és ügyességéről tanúskodott. Lövészetben: első Dabis

Gábor 84 kör (Hódmezővásárhely), 2. Varga Sándor 80 kör (Szeged város), 3. Szabó Ibolya 78 kör (Makó város).

Járőrverseny: 1. Hódmezővásárhelyi csapata, 2. Szentes város csapata, 3. Makó város csapata.

Elméleti verseny: 1. Szeged város, 2. Hódmezővásárhely, 3. A makói járás csapata. Alak, gyakorlatban: 1. Hódmezővásárhely, 2. Makó város, 3. Szeged város.

Menetdalversenyben: 1. Makó, 2. Szeged város, 3. Hódmezővásárhely.

A szakaszok versenyét a jól felkészült hódmezővásárhelyi ifjúgárdisták nyerték, és így ők képviselik Csongrád megyét az V. országos szemlén Komáromban. Elnyerték a KISZ KB plakettjét, valamint a megyei parancsnokság serlegét. Második helyezést ért el Szeged város, míg harmadik Makó város csapata lett. Utóbbi csapatok oklevelet kaptak, és gyakorlóruha-jutalomban részesültek.

Veszélyes forduló

Az „eszményi” család rádiót hallgat, közben tettettet szívéllyességgel csevegnek, arcuk a kedélyes mosoly fintorát ölti — J. B. Priestley szombat este látott tévéjátékának szereplői megjátsszák az összetartó, békés családot, ahol mindenki remélni érzi magát. A színelés nem is esik nehezükre, a hazugságot az emberi kapcsolatok természetes velejárójaként tekintik. Látszólag rokonuk halálán is rég túltették magukat, a vendég-hölgység faggatózása sem zökkené ki őket szerepükből, ha egy kis semmisség, egy zenélődő látványa nem kavarná fel érzelmeiket.

Maguk és mások állításán alapuló életük ekkor veszélyes fordulatot vesz, megérett ezt a nézővel a rádiójáték haláliskolya is. A vendég távozása után már semmi sem tartja vissza őket attól, hogy kimutassák valódi érzelmeiket; haragjukat és gyűlöletüket. Ellen-ségekként támadnak egymásra. Veszekedésük nemcsak Martin halálának körülményeit tisztázza, hanem gondosan elhallgatott titkait is felszínre hozza. Testvérek, férjek és feleségek idegenül bámulnak egymásra, hiszen először mutatkoznak meg igazi valójukban; hazugságok és színlelések áruhája nélkül.

A kezdő képsorok hajsza-pontos ismétlése keretbe fog-

ja a történetet, s azt sugallja, hogy ebben a családban már tragédia sem történhet. Mintha mi sem történt volna, hamarosan visszatérnek a régi kerékvágásba, ugyanazokkal a szavakkal, üres mosollyal csevegnek semmisségről. Ezután is úgy tesznek, mintha nem ismernek egymás hazugságait. Tettetéssel jól felvértezett életük könnyen átvészeli a veszélyes fordulót. J. B. Priestley tömören, főléleszes eszközök nélkül ábrázolja a polgári család képmutatását. A darab egyetlen szobában, kezdetül azonos szereplőkkel játszódik, mégis végig érdekfeszítő. *Keszthelyi* Ilona dramaturg és *Horváth* Ádám rendező munkáját dicséri, hogy minden szónak, minden mozdulatnak funkciója van. Persze, hogy ezt észre-vegyük, ahhoz olyan kitűnő színészekre is szükség volt, mint *Szankay* István, *Almási* Éva, *Venczel* Vera, *Drahota* Andrea és *Kálmán* György.

E. Zs.

Drágul a — leves

Maradjunk csak a víznél, mert e közönséges folyadék nem közönséges példákkal szolgál. Egyebek között azaz, hogy — az eléggé át nem gondolt, azaz az ésszerű takarékosággal nem számoló hatvanas évekből ipartelepítés során — vízszegény városokban öt esztendő alatt vízigényes iparágak 24 telepet létesítettek, 30 ezerrel növelték a foglalkoztatottak számát. S most nagy összegekkel lehet csak a húshoz a levest, az iparhoz a vizet előteremteni...

Evente ötmilliárd köbméternél több vizet használnak fel az országban. A vízszennyezés tizenkét hónapontként egymilliárd forint közvetlen kárt okoz. A védekezés nemcsak ezt mérsékli, hanem szinte beláthatatlan következményeit is. Így már érthetővé válik, hogy egy évtized alatt 8,5 milliárd forintot fordítottak országo-

Ifjúsági seregszemlék

Úttörő-díszbemutató Szegeden

Vasárnap délelőtt a Szegedi Nemzeti Színházban telt ház fogadta az idező úttörő kulturális díszbemutató résztvevő szölistákat és együtteseket. Aik helyet foglaltak a nézőtérben — fiatalok, felnőttek — és végre-nézték a több órás, monstre műsort, sok szép élménnyel gazdagodva távozhattak.

Rengeteg munka — és

sok rendezvény — előzte meg ezt a mostani bemutatót, amelyre egy év óta készültek a pártások és azok a nevelők, úttörővezetők, akik a betanítás nagy feladatát sikerrel megoldották.

Az előzményrendezvények sorában említhetjük meg a szegedi díszbemutatót, az Éneklő Rajok megyei találkozóját Vásárhelyen, valamint ugyanennek országos seregszemléjét — melyen kétezer kisdíák vett részt — Szentesen, valamint a Mindszenten lebonyolított néptáncfesztivált.

Akik e mostani díszbemutatóra eljutottak, először „csapatszinten” rendezett kulturális bemutatókon vettek részt. A legjobbak városi, járási bemutatókon vettek részt tovább —, s akik a legtöbbet produkálták, azok léphettek fel végül a szegedi színház színpadán.

A több mint háromórás műsor szépen dokumentálta a résztvevők tudását, tehetségét, felkészültségét.

Nagy sikert aratott a makói Kun Béla Általános Iskola néprajzi szakköre a Makó környéki gyermekjátékok előadásával. A néptáncosportok is többször ragadták tapsra a közönséget. Kitűnt közülük a tápéi általános iskola, valamint a szegedi és a vásárhelyi úttörőház együttese.

A szölisták közül is nem egy érdemelte ki, hogy meg-

emlékezzünk róla. A makói Borka István Schumann-művet tolmácsolt zongorán. A szegedi Nógrádi Bea csellón Marcello g-dúr szonátáját szólaltatta meg. Tehetségéről tanúskodott a makói Varga István klarinét-szólistája is. A szentesi Magyar Gábor Schuberter és Szabó Ferenc műveket adott elő szép sikerrel. A zongoristák közül elismerésre méltó teljesítményt nyújtott még a szegedi Papp Éva, valamint két csongrádi kislány, Szórfi Katalin és Mészáros Katalin.

Népdalokat szólaltatott meg hozzáértéssel az átéléssel az üllési furulyazenekar, a vásárhelyi dr. Münnich Ferenc és a szentesi Petőfi Sándor általános iskola kamarakórusa, valamint — citerán — a mindszeri Kerékgyártó Zoltán.

A kisteleki Rákóczi Ferenc és Petőfi Sándor általános iskolák tanulói a táborélet örömeit felelevenítő jelenet bemutatásával arattak nagy tetszést.

Látványos sikert hozott a rözkei általános iskola tanulóinak karikagyakorlata, valamint az énekszámokkal fellépő két szentesi kislány — a Köztársaság téri általános iskola tanulója — Virágos Ágnes és Virágos Katalin — produkciója.

A színvonalas, látványos díszbemutató a DIVSZ-indulóval zárult — a művet a vásárhelyi Állami Zenekola fúvószenekara adta elő,

Szegedi dzsessznapok

A hét végén két koncert adta a szegedi dzsessznapok programját. Idén harmadszor rendezték meg ezt a minifesztivált, s a Magyar Rádió is felvételt készített róla. Hét magyar együttes, valamint egy külföldi szölista lépett közönség elé, a szegediek közül a Molnár Dixieland.

A koncertek tanulsága: a dzsessznapok már jelene is van Szegeden. Garai Attila triója kezdett, s bár régebben mintha jobb produkciókat hallottunk volna tőlük, a közönség tapsai azt is jelezték, hogy a hatvanas évek muzsikájának ma is lehet sikere. A Molnár Dixieland, a hazai pálya előnyét élvezve, remek teljesítményt nyújtott, az Apostolok beat-dzsesszt játszottak. (Kérdéses, hogy ez a stílus való-e fesztiválra.) „Szakcsi” Lakatos Béla triója ezúttal indiszponált volt, bosszantó

erősítési problémákkal, a jam sessionban viszont fel-szabadultan játszottak. Vasárnap este a Deák Tamás vezette big-band kezdte a koncertet, inkább utolsó számával tűnt ki. Hagyományosan vendége a szegedi napoknak Kiss Ernő héttagú debreceni csoportja, mely ideálisan egyesíti a beat-elemeket a modern dzsessz-szel. Pegéék zárták a sort vasárnap: a kitűnő zenészekből álló négyes a városi közönségnek megfelelően hatalmas sikert aratott, dinamikailag árnyalt csodálatos ritmikájú, modern hangvételű, remek szólósómmokkal. A külföldi vendégszólista: Fatty Georges osztrák klarinétos nem mindennapi produkciót nyújtott hajlékony technikájával, csodálatos klarinét-hangjával, remek stílusérzékével.

Dr. Hulin István